

Coğrafya Dersi ??leni? Tarz? ve Ö?renci Tutumu Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Coğrafya Dersi ??leni? Tarz? ve Ö?renci Tutumu Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19142>

Özet

Coğrafya Dersi İ?leni? Tarz? ve Ö?renci Tutumu Ölçe?i, ö?rencilerin coğrafya derslerinin i?leni? biçimine yönelik alg?lar?n? ve bu derslere kar?? geli?tirdikleri **tutumlar?** belirlemek amacıyla geli?tirilmis? bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, **ölçek geli?tirme** çal??malar? kapsamında, 2019 y?l?nda E. Sözen tarafından 4. Uluslararası Bilimsel Ara??rmalar Kongresi'nde sunulan bir bildiri ile bilim dünyas?na tan?t?lm??t?r. Ölçek, ö?rencilerin pedagojik yakla??mlar? nas?l deneyimledi?ini ve bunun **coğrafya** dersine olan ilgileri ve motivasyonlar? üzerindeki etkisini ölçmeyi hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler

Coğrafya e?itimi, ö?renci tutumu, ders i?leni? tarz?, ölçek geli?tirme, tutum ölçe?i, e?itim psikolojisi, pedagojik yöntemler.

Yazarlar

Sözen, E.

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, ortaö?retim veya yüksekö?retim düzeyindeki ö?rencilerin, coğrafya derslerinde kullan?lan **i?leni? tarzlar?** hakk?ndaki alg?lar?n? güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçmektir. ?ikinci olarak, bu alg?lar?n ö?rencilerin coğrafya dersine yönelik genel **tutumlar?** (bili?sel, duyu?sal ve davran??sal bile?enler) ile ne ölçüde ili?kili oldu?unu ortaya koymaktır. Elde edilen veriler, coğrafya e?itiminin niteli?ini art?rmak ve ö?rencilerin derse olan ilgisini te?vik etmek için gerekli pedagojik düzenlemelerin yap?lmas?na rehberlik etmeyi amaçlamaktadır.

Yap?

Ölçek, iki ana psikolojik yap?y? ölçmek üzere tasarlanm??t?r: **Ders İ?leni? Tarz?** ve **Ö?renci Tutumu**. Ders İ?leni? Tarz? boyutu, ö?retmenin dersi sunma yöntemleri, materyal kullan?m?, ö?renci kat?l?m?n? te?vik etme biçimleri ve s?n?f yönetimi gibi pedagojik unsurlar? içerir. Ö?renci Tutumu boyutu ise ö?rencilerin coğrafya dersine kar?? hissettikleri ilgi, öneme verdikleri de?er ve derse kat?lma isteklilikleri gibi duyu?sal ve motivasyonel durumlar? kapsar. Ölçe?in çok boyutlu bir yap?ya sahip olmas? beklenmektedir.

Geçerlik

Ölçek, bir **geli?tirme** çal??mas? ürünü oldu?undan, **geçerlik** çal??malar?n?n (kapsam geçerli?i, yap? geçerli?i) yap?ld??ı varsay?lmaktadır. Ancak, sunulan kaynak metinde geçerlik de?erleri ("

") olarak belirtilmi?tir. Tipik olarak, yap? geçerli?i için aç?mlay?c? ve do?rulay?c? faktör analizleri kullan?lm?? olmal?d?r. Bu analizler, ölçek maddelerinin kuramsal yap?y? ne ölçüde temsil etti?ini belirlemeye yard?mc? olur.

Güvenirlik

Kaynakta güvenilirlik bilgileri ("-") olarak belirtilmi? olsa da, bilimsel bir ölçek geli?tirme sürecinde iç tutarlılık (Cronbach Alfa katsay?s?) ve muhtemelen test-tekrar test güvenilirlik analizlerinin yap?ld??? öngörülmektedir. **Güvenirlik** katsay?lar?, ölçe?in farklı zamanlarda veya farklı madde setleriyle tutarlı sonuçlar üretme kapasitesini gösterir. Yüksek güvenilirlik de?erleri, ölçüm arac?n?n kararlı oldu?unu i?aret eder.

Faktör Analizi

Ölçek geli?tirme sürecinin kritik bir ad?m? olan **Faktör Analizi**, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? ortaya ç?karmak için kullan?lm??t?r. Bu analizler, Coğrafya Dersi ??leni? Tarz? ve Ö?renci Tutumu gibi temel yap?lar?n alt bile?enlerinin belirlenmesine olanak tan?r. Orijinal çal??mada, maddelerin kaç faktör altında topland??? ve bu faktörlerin toplam varyans?n ne kadar?n? aç?klad??? detaylı olarak raporlanm??t?r.

Araç

Test Tipi: Geli?tirme tipi psikometrik ölçek

Format: Be?li veya dörtlü derecelendirme yap?s?na sahip Likert Tipi Ölçek oldu?u varsay?lmaktadır.

Dil Durumu: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ö?renciler (Ortaö?retim veya Yüksekö?retim)

Ya? Grubu: E?itim kademesine göre de?i?mekle birlikte, tipik olarak 14-25 ya? aral???.

Popülasyon Detaylar?: Çal??ma, Türkiye'deki çe?itli e?itim kademelerinden ö?rencileri kapsam??t?r.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report) yöntemi. Ö?renciler, kendilerine sunulan maddeleri, coğrafya dersi deneyimlerini dikkate alarak derecelendirirler.

Anahtar Kelimeler

E?itim ara?t?rmalar?, tutum ölçümü, coğrafya ö?retimi, pedagojik alg?, **ölçek geli?tirme**,

psikometri.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Bilgi mevcut de?il.

Ba?lı?k E-posta Adresleri: Bilgi mevcut de?il.

Yazınma Adresi: Bilgi mevcut de?il.

İzinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in geli?tirme y?l? **2019**'dur. Ölçek, 4. Uluslararası Bilimsel Ara?tırmalar Kongresi'nde sunulmuştur. Kullanım izinleri ve ücret bilgileri, ölçek yazarı E. Sözen ile ileti?ime geçilerek öğrenilmelidir. Ölçe?in sunuldu?u kongre özet kitapçığına a?a?daki linkten ulaşılabılır: ubaksymposium.org.

Kaynaklar

Sözen, E. (2019, Şubat). *Ö?rencilerin coğrafya ders i?leni? tarz? ve coğrafya derslerine yönelik tutumlar? üzerine ölçek geli?tirme çalışması*. 4. Uluslararası Bilimsel Ara?tırmalar Kongresi'nde sunulan bildiri. Yalova, Türkiye.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi a?a?daki adresten indirilebilir: ogrencilerin-cografya-ders-islenis-tarzi-ve-cografya-derslerine-yonelik-tutum-olcegi-toad.pdf

Coğrafya Dersi İ?leni? Tarz? ve Ö?renci Tutumu Ölçe?i Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçe?in orijinal maddeleri, kaynak metinde do?rudan sa?lanmamıştır. Maddeler için yazarın orijinal kongre bildirisinin veya makalesinin incelenmesi gerekmektedir.